

BRASSÓ

ELŐFIZETESI AR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1-10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknel kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELNIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (János), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

96. szám.

BRASSO, Szombat, augusztus 22-én.

I-ső évfolyam 1885.

Szász okoskodás.

Brassó, 1885. augusztus 21.

A mi kedves jó barátaink csak nem szűnnek meg okoskodni, már t. i. a szászok meg románok.

Hogy mit ír a jó „Gazeta“, no meg a „Tribuna“, megmondja azt Czenkalji. Derekasán megmondja. De lássuk egyszer ismét, mit mondanak a szászok, azaz az ő brassai szöcsövíük. Hát bizony szid minket szokás szerint. Hisz ez most olyan vad ujság lett, hogy biz a „Tageblatt“ finom hozzá képest. Persze, ez tetszik az atyafiaknak, — csak hogy egyszer lépre ne menjen.

Ujabbán egész terjedelmében reprodukálja ez a vad lap a „Berliner Demokratische Blätter“ egyik cikkét. Címe: „Háboru és nemzetiségi türelmesség.“

Hangzatos phrázisok, alaptalan vádak. Ez a jó lap természetesen cikke keretében velünk is foglalkozik. Hogy is ne! Hisz azt mondja a „Kronstädter Zeitung“: „Ezen nézetek kifejtése oly találós megvitathatatlan, hogy indítatva érezzük magunkat ezen figyelemre méltó cikket közölni.“

Ime a bevezetés. A mi jó barátunknak tetszik; azt mi is tudtuk, különben nem vette volna át. Pedig hát olyan törő szedett ostobaságok is vannak benne. De ki tehet róla, ha nekik az tetszik? „De gustibus . . .“

Csak egy részletet veszünk ki belőle — izleltetjük.

Azt mondja az a „Demokr. Ztg.“ többek között: „A népünk ellen intézett legnagyobb igazságtalanságnak tartjuk, ha Erdélyben vagy Oroszország balti vidékein a kormány az uralgó orosz vagy magyar nemzet nyelvét a mi népünkre erőszakos uton rákényszeríteni akarja; a német szászoknak, a német baltiaknak, a kik valóban németiségükhöz való ragaszkodásuk dacára nem rosszabb polgárai saját államaiknak. Ép oly nagy jogtalanságnak tartjuk megfosztani akarni a lengyeleket, dánokat anyanyelvüktől, mint a mennyire felbátorít, ha egy németet oroszosítani vagy megmagyarosítani akarnak.“

Elég a jóból, melyben a mi jó honfiaink gyönyörködnek. Hozzászólunk mi is, de előbb egy kérdést a drága kollégához. Ugyan kérem, nem ismerik önök a cikk származását? Nem is sejtik?

Mi azt hisszük — engedjenek meg ezen

vakmerőségért — hogy önkéntől az nem nagyon messze áll. Kár is azt más lapokból átvenni, mikor abban a kellemes helyzetben vannak, hogy első kézből is közölhetik; mi legalább nem tennők. Avagy a felelősség alól akarnak kibujni? Aha! . . . Persze, már most értjük a politikát.

Csak hogy magok azt hiszik, hogy reá nem ismernek a cikkeikre, ha akár Amerikába is küldik! Csalódnak, ha azt hiszik. Tudják, kérem, van egy jó magyar közmondás, hogy miről ismerik meg az embert. A magok jeremiádjai is ilyenek. Mind egy helyről ered, mind egy kaptafára készül, mind egy bajt panaszol. Hiába! „Wie die Katze fällt, fällt sie auf die Füsse.“ . . . A bizony! Akármit írnak magok s akármiről, ott az örök — a magyarosítás.

Hát bizony kérem szépen, prudentes et circumspecti saxonos, ismételjük régi kérdésünket: ki s mikor akart egyet is közülök megmagyarosítani? . . . Ugyan-ugyan kérem, nem szégyenlik művelt nemzet („Kulturvolk“) létükre soha be nem igazolható rágalmatokat világgá bocsátani? A mi felfogásunk szerint ez nem fér össze a tiszta jellemmel. Hazafiságról nem is szólnunk, mert mikor önök itt Magyarországon hazáról beszélnek, soha sem vagyunk tisztában azzal, hogy tulajdonképpen melyik az önök hazája: a mienk-e, vagy Germania? . . .

Mondják meg kérem, nagyon kérjük, milyenek azon erőszakos eszközök, melyekkel a kormány önökre rákényszeríti a magyar nyelvet? Mi nem tudjuk, pedig csak mi is itt élünk — önök között, s nem (a mint maguk mondják) a szászok a magyarok között. Itt Brassóban s az egész „Szászföldön“ megfordítva: önök itt a dominálók; s mégis panaszkodnak, a helyett, hogy mi tennők azt.

Vagy azt nevezik önök erőszakos magyarosításnak, hogy a magyar törvényhozás megengedi az önök iskoláiban német nyelven tanítani, a városnak magyar hatóságokkal s felekkel kizárólag németül levelezni?!

Ha a magyar törvényhozás nem parancsolja reá önökre, hogy tessék magyarul tanítani, a városok kötelesek magyarul adminisztrálni: igazuk van maguknak. De mi magyarok türelmesek vagyunk. Hétszáz éven át sértetlenül hagytuk nemzetiségüket, s míg mi küzdöttünk törökkel, tatárral, némettel, lengyellel,

— addig önök mivelhették magokat békében. Azért volt — de csak volt, mert ma már nincs — önöknek haladottabb műveltségük, mint a magyaroknak. Ujabbán azonban nincs; mi elértük, majd csak hogy túl nem szárnyaltuk önöket e tekintetben is.

Igen, kedves jó urak, míg mi küzdöttünk, addig maguk pihentek; nem zavartuk soha. S mi a hála ezért? . . . Az, hogy önök minden alkalommal ellentünk dolgoztak. Hála fejében gyaláznak a külföld előtt, rágalmaznak, szóval, piszkolódni ellenünk. Önök még kardot is rántottak ellentünk. Magyarország még sem fizetett hasonlóval, még sem zavarta békéjüket. Csak azt követeli, hogy tanuljanak meg magyarul. Ezt a jogot vitatják önök. De nem jut eszükbe, hogy Németország mit tesz Elzász-Lotharingia francia lakóival? Kényszeríti őket németekké válni. Igen, kényszeríti. Pedig nem oly méltányosan, mint mi követeljük önkéntől. Az meghódított terület, ez ősi birtok.

Azt felelhetné a „Kr. Ztg.“ hogy hisz a német kormány szabad utat engedett annak, a ki kivándorolni akart. Tisztelt ur, legyen szives tudomásul venni, hogy mi sem zárjuk el önök előtt az utat. Tessék csak Szakszóniába költözni. Az igaz, hogy sajnálnók azt a szorgalmas, jó s csendes szász népet — nem azokat a lelketlen agitátorokat — de egy szóval sem tartóztatnók.

Magyarországon mi csak magyart képzelhetünk. Beszéljen németül, tótul, románul, szerbül, — beszéljen törökül vagy görögül, — mindegy, azért lehet nagyon jó magyar. A bánsági svábok, a szepesi szászok nem vették le a német jellegüket, hanem azért szívvel-lellekkel magyarok. Magok is legyenek olyanok. Csak hogy akkor hogyan élne meg a „Kr. Ztg.“, no meg a „Tageblatt“? Sehogy. Nincs is szükség reájok.

—y.

Tisza és a kremsieri találkozás. A „Pol. Corr.“ Budapestről figyelemre méltó helyről levelet kapott, mely azt hangsúlyozza, hogy Tisza Kálmán jelenléte a kremsieri császártalálkozásnál egyáltalán nem látszik szükségesnek. Hiszen mindenki meg lehet győződve, hogy Kremsierben érdemleges megállapodások vagy az eddigi politikai irány megváltoztatása nem várható. Ha ez eset forogna fenn, Tisza kötelességének tartaná Kremsierben megjelenni. Ostendebe utazása előtt azonban arról biz-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A jobb kéz legendája *)

Csodás kor volt. . . . Itt e földön szentek jártak;
Jegyet küldött menny a földnek mint arának,
Drága jegyet, csodajelét szeretetnek,
S ez való lesz a szerető, hű szíveknek.

Sírt kibontnak . . . a mennyboltnak nyílt világa,
Porladásból rothadatlan jön világra
Az a jobb kéz, mely a három szent halomra
Szeretnek jelét tűzte régi korbá.

Az a jobb kéz, jót tenni kész mely az égnek
Áldó keze lett e földön, melyen égtek
Dúló harcok és vad arcok gyűlölettel: —
Eget, földet összeköt ez szeretettel.

Az a jobb kéz, rothadatlan, mint az áldás,
Élő emlék, eleven múlt, szellem-látás.
Hálás népe hű szívébe újra támad
Nagy emléke, drága képe Szent Istvánnak.

Csodás kor van. . . . Itt e földön jár a szellem,
Összeolvast, egyggyé forraszt mind hevebben

Minden igaz magyar szívet e hazába,
Kiért nem tett az a jobb kéz csak hűbbá?

Sírt kibontnak — a mennyboltnak nyílt világa —
Múltak sirját, mohos sirját . . . és világra
Jön egy jobb kéz, Magyarország drága jobbja,
Melyben egykor villant a kard még ragyogva.

Vitt e jobb kéz szabadságot, küzdve vérzett,
Már-már bággyad, már lelankad, úgy elvérzett.
És szabadság, ki drágább vagy az életnél,
Mienk vagy most! — de te jobb kéz, mivé lettél?

Porladásból rothadatlan jössz világra,
Csoda-jelt küld a mennyboltnak megnyílt világa . . .
Egyértelmű áldó lelke áldozatra
Minden magyart egyesít e gondolatba:

Kar a szellem, kard a nyelv, mely hogyha lankad,
Ez a nemzet lelke vele vesz hatalmat;
Harcot vívni, szellemharcot nem bír többé,
S vesztve földet, honát vesztí el örökké.

Am a jobb kéz ragyog újra; a mi jót tett,
Minden szíven szent emléken nyer új élet;
Drága jobbját: a szép Erdélyt el nem hagyja, —
Magyarország vele győz a dicső harcban.

Hegedüs István.

Tinódi Sebestyén, az utolsó dalnok.

(Vége.)

A külalakot illetőleg sem lehetünk elismeréssel e vers iránt: úgy látszik, rimes coriambus lábokban írta, melyben a negyedik sor a három elsőtlől elütőleg egy fél lábbal van megtoldva. A párrimek is meglehetősen gyarlók, a sok vala—vala, volna—volna, a szótagok aránytalan száma s több szabályellenességek egész halmazát észrevehetni e 12 versszakos költeményben.

Hasonlitsuk csak össze e költeményt Czuczor „Szondi“-ja vagy akár Arany „Szondi két apródja“ című balladákkal.

Amaz, mint Tinódi, az eseményt folyásában írja le, ékesen, erővel, bár egy nehézkes versidomnak szigorú, hibátlan megtartásával. A drámai megjelenítés s ebben a kétszer hősileg kiállott heves ostrom, hol ágyuk lobbannak s bástya zuhan, s

„Csöng kardon a kard,
Kar dönti a kart.“

kifejezések a kicsiny várórség hősi elszántságát a nagy erővel szemben oly élethűen adják. Vagy Szondinak egy kirohanása a várból, midőn:

„Hol hadfejeket?
Hozzá-sietek;
Kéjlen velem önmaga viadalra.“

tosították, hogy a nagy politika kérdései Kremsierben nem fognak érintetni. Különben elutazása előtt Kálnokyval minden megbeszélést igénylő kérdést elintézt. Végül azt állítja a levél, hogy a Kálnoky és Bismarck közt Varzinban tartott konferenciáknak sem volt érdemleges jellegük.

Délamerikai háború. Mint Limából távirják, a felkelők augusztus 15-én egész váratlanul megtámadták a kormányt Cantá városa körül táborozó csapatait és azokat megverték. Bustamenta tábornok, a perui csapatok vezére, midőn látta, hogy elveszti a csatát, revolverrel föbelötte magát.

Spanyol-német konfliktus. Mint a Fabra-ügynökség konstatálja, a közvélemény napról-napra ingerültebb hangon nyilatkozik Németország ellen a miatt, mert megszállotta a Karolina-szigetek egyikét. Itt azt beszélnek, hogy a tényleges megszállást a Philippini szigetcsoport kormányzója már márczius hó óta készítette elő, a miről a német származású lakosság tudomással is birt. — La Granjában Solms gróf német követnek a helyzete föltöbb sulyossá vált.

Román lapszemle.

Az erdélyrészi román népnevelési egyesület idei közgyűlését f. hó 28-án egy hazafias érületű magyar városban Szamos-Ujváron fogja megtartani. Ezen egyesület alapszabályait b. Eötvös Magyarország közokt. minisztere is, tudunk szerint, megerősítette, közgyűléseit 24 év óta magyar és szász városokban tartotta s mindenütt vendégszeretettel fogadtatott. Meg vagyunk győződve, hogy Szamos-Ujvár hazafias polgárai sem fognak kivételt képezni s nem fognak a brassói „Gazeta” tanácsára hallgatni, a mely tulzó lap nemzetiségi örültségétől elkapatva így szól a kolozsvári „Ellenzék”-hez: „Minek nekünk a csárdás, midőn annyi szép nemzeti táncunk van.”?

Igy dolgozik a „Gazeta” a társadalmi közeledés, béke és egyetértés megvalósítására! Szegény ember, de nem tudja, mit cselekszik!

Az asociatiuna mint egy száz karu polyp behálozta hazánk keleti részét, van legkevesebb 25—30 fiók-egylete, alapszabályainak körében erőiesen működik, gyűjti a pénzt, segíyezi az iskolás tanulókat és épen az idén N.-Szebenben 8 osztályu felsőbb leányiskolát fog alapítani. Mindezt helyesen teszi már 24 év óta. Többet is tesz, megadóztatja a népet, egy rendes tag 5 frtot fizet s midőn mint az idén Tövisen történt, egyik tag a tagságidij leszállítását indítványozza, leszavazzák. A román értelmiséget körébe vonta, a lapok folyvást közlik a fiók-egyletek és közgyűlés működését és vezércikkekben buzdítják a natio férfait és nőit a gyűléseken való tömeges megjelenésre. Mindez szemünk előtt történik 24 év óta és a magyar társadalom nyugodtan nézte, sőt részt vett gyűléseiben, mulatságaiban. Jól tette.

Es mivel hálálják meg ezt a brassói „Gazeta” és n.-szebeni „Tribuna”? Azzal, hogy a magyar közmívelődési egyletet, mely még megalapítva sincs, naponta gyanúsítják, a magyarizálás czégét hordják homlokukon, csak azért, hogy olvasóikat annak pártolásától elriaszassák, magukat boeskorosoknak, a magyar közmívelődési egyesület tagjait csizmásoknak nevezgetik. Mondhatnék még többet is, de minek? Olyan kalappal köszönnék az atyafiak, a milyen nekik van és mi erőlködéseiken, vergődéseiken egyet mosolygva, tovább megyünk a kitűzött czél felé.

Részemről itt kijelentem, hogy nem egyébért örökitem meg e lapok hasábjain a „Gazeta” és „Tribuna” viselt dolgaikat az erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület ellen, mintha ez által valakit elakarnék kedvetleníteni ezen egyesület támogatásától; hanem ada-

tokat gyűjtök egy később nemzedék számára. Mikor megfogják írni az erdélyrészi közm. egyesület száz éves történetét, e lapokban megfogják találni azt a szép adatot is, hogy a brassói csizmadia-társulat, melynek tagjai három negyed részben magyarok, egy negyed részben szászok voltak, ötszáz forinttal örökös tagja lett egyesületünknek, de olvasni fogják itt ezt 1985-ben: Volt akkor Brassóban egy rumun napi lapocska, úgy hitták, hogy „Gazeta Transylvaniei”. Ez a lap midőn megtudta azt a szép hazafias áldozatot, kapta magát és leélezte — már úgy a mint ő tudta — ezért a szép tettért a brassói csizmadia-társulatot, mert annak a román lapnak nem állott érdekében, hogy a magyar állam erősödjék. Ő rettenetesen esküdzött, hogy milyen hive a dynasztiájának, de a magyarok, nó, azok rebellisek(?) voltak s most az a baja, hogy miért nem rebelisek most is, mert ez neki nu vine la socotélá; de a magyarok nem hallgattak rá, mert nem hittek neki.

Olvasni fogják 1985-ben azt is, hogy az a brassói „Gazeta” százados ünnepet akart tartatni 1884-ben Hóra, Klosca nevű erdélyi rumunokért, a kiket 1784 II-ik József császár mint gonosztevőket kerékbe töretett; de abból a százados ünnepből semmi sem lett, mert volt 1884-ben Magyarországnak egy derék miniszterelnöke, a ki nem értette a tréfát, mikor a honpolgárok belbékéjéről volt szó. Olvassák 1985-ben a „Brassóban” azt is, hogy midőn a „Gazeta” látta, hogy Horáért Kloskáért nem lehet százados ünnepet tartani, akkor sarkán fordult és 1885-ben azt írta, hogy hát ünnepeljék meg a II dik József császár százados emlékét, a ki 1785-ben a román parasztnak szabad költözködést engedélyezett; természetesen csak a románnak — tőranulú románu — mert 1785-ben magyar paraszt hogyan lett volna? Csak a román részesült abban a kitüntetésben, hogy szabad költözést nyert s így csak ő imádkozhatik augusztus 22-én. Mennyi otromba izgatás! Hőrea és II-ik József császár pártfogásával ámitotta a tudatlan népet.

„Tegyétek, válaszolja a „Gazeta” a mit szívetek, és a fenséges jötevő iránti érzelmeket sugal. Ugy is a Hóra, Closca, Crisan martirok ünnepélye alkalmával ránk fogták, hogy mi irástudó rumunok bevallott forradalmárok vagyunk. Bizonyítsátok be a dicső császár emlékének ünnepélyével a világnak, hogy a rumunok, mint ez előtt egy századdal is ma is, csak szabadságért és jogért küzdenek, de nem boszuért. Ünnepeljék meg tehát augusztus 22-ét csönddel, méltósággal s teljes komolysággal, imákat küldvén az égi atyához II. József dicső császárért.”

Ha nem lehet Horáékért: tehát rajta a császárért! Te magyar kormány, ezt már csak nem fogod betiltani! De hogy!

A „Gazetának” ezt a sarkon fordulását még a „Tribuna” is megirigyelhetné. 1985-ben azért a „Gazetának” fog a hálás utókor emléket emelni.

Mai sei domnule!

Czenkalji.

Ipar és kereskedelem.

IV.

Az iparegyletben társulásról is beszéltek: a vélemények nagyon megoszoltak ugyan, de gyakrabbi tanácskozás- s egy kis jóakarattal lehet a lehetetlennek látszót is leküzdeni.

Hogy a társulás mily nagy előnyökkel jár, annak bizonyítása felesleges is talán. De ha van valaki, a ki ebben is kételkednék, elég hivatkoznom a brassai börgyárosokra, a kik időről-időre a társulás elvére helyezkedtek, szövetkeztek, hogy nagyobb szállítmányokra képesek legyenek. Ott áll még a brassai asztalostársulat, melynek tagjai a társulat védelme alatt nincsenek oly mértékben kitéve az idők esélyeinek. A Budapesti székelő országos kiállítás jó alkalom, a képzelhető legkedvezőbb az előmunkálatok megtételére, — ott legjobb erőink vették fel a küzdelmet.

Brassó rendelkezik a rendkívül kedvező fekvésű áruházal (Kaufhaus), a melyet hasznosítani kellene az iparosok számára. Legyen ez gyűjtőhelye készítményeinknek. Nem is kell sok költség, hogy e ház régi mély álmából felriasztható legyen.

E házat át kellene alakítani bazárrá, állandó iparkiallitássá, a hol bizonyára igen sok érdekes tárgy kerülne kiállításra.

Itt kell összpontosulni a keresletnek a kínálattal.

Ha a jelenlegi kiállítási bizottság az országos kiállításon lévő tárgyakat azok leérkezésekor alkalmas módon az áruházban kiállítaná, hogy ez által a helybeli közönség is meggyőződjék arról, hogy igényeink a helybeli ipar által teljesen kielégíthetők, másrészt alkalmunk volna ez által gyarapítani tapasztalatainkat, a hiányzót előteremteni, az akadályokat pedig megelőzni. —

Mihelyt felismertük a helyzetünk javítására és emelésére szükségeseket, bátran léphetünk igényeinkkel város és állam elé. Mindkettőnek kötelessége engedni a jogos és méltányos követelményeknek, — saját érdekei kívánják. Övjük meg iparunk további sulyedését, kerüjük a proletarismust, ne engedjük ezt elterjedni, mert elvégre oly elem ez, melylyel a városnak és államnak előbb-utóbb számolnia kell.

Időszerű segély meg fogja hozni gyümölcseit.

Kiléptem a sikra, nehogy továbbra is azon vád terheljen minket, hogy örökös lethargiában szenvedünk, azzal pedig iparunkat s kereskedelmünket emelni nem fogjuk. Munkára, tette hívom iparosainkat s kereskedőinket s még vagyok győződve, hogy e felhívásom nem lesz szélmalom elleni harc.

L. I. F.

Tért adunk ezen cikksorozatnak, habár egyes pontjai ellenkeznek is a mi véleményünkkel. Ezekre legközelebb visszatérünk, kifejtendő a mi álláspontunkat, felfogásunkat ezen fontos kérdésben. Örvendünk, hogy iparosaink s kereskedőink behatóbban kezdenek foglalkozni saját ügyeikkel s nem nézik tétlenül, míg mások küzdenek érettök.

De kétszerte jobban örvendünk, hogy e hangok épen szász részről emeltetnek s ezzel minket kerestek meg, — biztosítéka annak, hogy vannak még egyesek ott is, a kik a valódi közügyet meg tudják különböztetni a nemzetiségi érdekektől. Ilyen az ipar s kereskedelem is, — ez internationalis.

A mit cikkiró ur mond az áruházról, azt már ma is helyeselhetjük, habár nekünk ez irányban is más nézetünk van, a mely azonban lényegileg még sem oly nagyon eltérő. A mig tehát mi behatóan foglalkoznánk vele, addig tárgyalják az érdekeltek is, — lapunk ez irányban mindég nyitva áll előttök.

Kulturegylet.

Az „Erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület” folyó augusztus hó 30. és 31-ik napjain tartandó ünnepélyére a jelentkezők még augusztus 26-áig bezárolag meghosszabbíthatnak. Kéretnek a t. tagok, hogy az elszállásolás iránt addig a rendező bizottsághoz írni szíveskedjenek, úgy a kedvezményes vasúti jegyek iránt is. A határidő szíves megfigyelése kéri. — Kolozsvár, 1885. augusztus hó. Dr. Nagy Mór, városi tanácsos, r. b. elnök.

szavakkal keresi Alit, gyönyörű vázolója egy hősnek a bizonyos halál percében. Mig Tinódi versében, akár a vívó erő megértésére, akár a személyes bátorság elgondolására nagyon is sok van bízva az olvasó phantasiájára.

Mily szépen van visszaadva az a jelenet is, mikor a békeszerző pap szavára

„Jó Szondi a jámbor atyára borul,
Lágyul szíve, majd elkomorul;”

de hirtelen a hivatás nagyszerűségétől, egy eszme szentségétől áthatottan, kardjára csap, égbe felölti kezét s mond:

„Esküt fogadok:
E helyt maradok!”

E szavakkal el volt vetve a koczka, s a bosszus Ali „felveri mind valamennyi hadát” s az ostrom az előbieknél hevesebben foly.

S hol találhatni szebb helyet e versben, mint épen Szondinak atyai gondoskodását kis apródjai iránt. Miután mindkettőt s a velők szabadon bocsátott két török foglyot is dusan felöltözteti, elküldi a pap kíséretében Alihoz e szavakkal:

„Üdvözlöm Alit,
Kit bosszu hevít,
Elszenvedem, öntse ki bár rám,
Csak szánja meg két kicsiny árvám.”

— S mindez Tinódinál, hasonlóan az esemény még több érdekes jeleneteihez, történeti egyszerűséggel van előadva. Így látszik, Tinódi elégségesnek hitte csak

a főlemlítést, azt vélvén, hogy Szondi gondoskodása az apródokról már magában is elég hatásos. Kétségtelen, hogy az élet és halál küzdelmei közepett gondolni az ügyefogyottakra, már magában is nagyszerű tett; de még megindítóbbá, lélekemelőbbé lesz az a szép leírás által.

Az utolsó küzdelem, melyben Szondinak

„Lábán seb esik,
Térdére esik,
S még tovább is öl, ront,
Mig sebe vért ont.”

egy hazájáért magát dicsően feláldozó hősnek, az anyaggal szemben a szellem diadalra juttatásában elsőnek a lehető legszebb, legméltóbb leírása. S végre a győztes Alinak még az ellenségben is becsült hősiességét méltányló eljárása, midőn

„a hegyre temette a hős tetemet,
s dárdát maga szura le sirja felett.

Csak e két mozzanat leírása is oly magasra helyezik a Czuczor versét a Tinódié fölé, mint a mily nagy időköz a két költő életidejében áll.

S lássuk most a tulajdonképi magyar balladák megteremtőjének, Aranynak „Szondi két apródját.” Oly gyönyörű mesterfogást, oly szép tárgyalást s művészi kivitelt ritkán találunk költeményben, mint ebben, s ez abban áll, hogy mig Czuczor drámailag beszéli el a történeteket, addig Arany mint multra tekint vissza, tehát nem mint történeteket, hanem mint történeteket adja elő. De nem ő maga, hanem az apró-

dok beszélnek; e beszéd, illetőleg ének a dalnokok ajkán, teszi egyszersmind a ballada eposzi részét. S ép ez a fogása Aranynak teszi páratlanná e költeményt.

„E költemény azt az eszmét fejezi ki, hogy aki az igazért harcol, mint Szondi is, soha sem harcol hiába, mindig győz. S az igazság itt a magyar önfelelő hazafiság, szemben a török hódítással, a keresztény felfogás erkölcsisége, szellemisége szemben a mohamedánizmus érzékiséggel.” (Greguss.) E két elentét azonban nemcsak a költemény tartalmában, hanem az alakban is vissza van adva. A 4-es versszakban a költő a helylyel ismertet meg, melyben az esemény lefolyt; a többi merő dal meg ellendall az apródok és Ali szolgálja közt. Az 5-ik versszakban kezdődik az esemény s ez ép ott ragadva meg, hol Márton, az orosz pap, Ali kevély izenetét hozza, mit az apródok imígy idéznek:

„Add meg kegyelemre jó Szondi magad:
Meg nem marad itt anya szütle.”

De Ali szolgálja, kit az apródok még mindig késése kihoz sodrából, mintegy félbeszakítja a zászlós kopjával diszitett sirhalom mellett éneklő fiukat s a táborba hívja, hol nagy vigalom van, mert a győzelem felettük ünnepet ülnek.

A fiuk tovább énekelnek, Szondi izenetét idézve: „Mondjad neki Márton, im ezt izenem:
Kegyetlen uradtól nem vár soha Szondi;

1885. Az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület pénztárába folyó évi július hó 8-ától az alább következő összegek folytak be:

Menyhért László főgimnáziumi igazgató ur 1513-ik számu iven, Kalocsáról: Menyhért L. főgimn. igazg. ur 10 frt rendes tagsági díj. Ince Miklós, Kovács Kálmán, Szombathelyi Antal, Schmidt Arthur IV. osztályos, Szentágy István, Köhner Károly V. oszt., Heinrich Jenő, Sey Tamás, Keitzner Gusztáv, Schmoll Géza, Hanauer Árpád, Magyar Károly, Zboray Gy. Bauovits L., gr. Csáky László, Fetter Gyula VI. oszt. tanuló uraktól 1—1 frt, 3 évi pártoló tags. díj. eső részlete. Heinrich Aladár III. oszt. tan. ur 1 frt. Lengény Oszkár VI. oszt. t. ur 2 frt. Várnay Imre V. o. t. ur 50 kr. Sey Tamás VI. o. t. ur 50 kr. N. N. 2 frt 72 kr. Scheidl Ágost IV. o. tan. ur 50 kr. A Stephaneum I. szakaszától 2 frt. Br. Pongráz Anzelm V. o. t. ur 1 frt, és Tatner Viktor urtól 1 frt 30 kr adatott adománykép. — Imre Lajos tanár urtól Hód-Mező-Vásárhelyről 1 frt. — Philal Ferenc urtól 1 frt. — Reschner Károly mérnök urtól 15 frt, és Csiki Mihály kereskedő urtól Kolozsvárról 12 frt bárczakönyvekből. — Szathmár város közönségétől Bösörényi Károly kir. tan. ur ő nsga áltál küldve 200 frt alapító tags. díj. — A kunszentmiklósi kaszinótól dr. Tóth Ferenc pénzt. ur által küldve 100 frt alap. t. d. — Evva Lajos népszínház igazg. urtól a „Budapesti Hírlap“ révén 100 frt al. t. d. — A magyar pécskai kaszinótól Köpf György alelnök ur által küldve 10 frt rendes t. d. — Dr. Szabados József kanonok-esperes pécskai plebános urtól 2 frt r. tags. d. első rész. — Mohász Győző csendőr-örsvezető urtól Szász-Sebesről 2 frt adománykép. — Gáger László végzett jogász urtól Budapestről 100 frt alap. t. díj. — Ifj. Jeney István kir. mérnök urtól Zilahról 2 frt r. tags. d. első rész. — Bereczky Károly megyei főorvos urtól Zilahról 3 frt 3 évi párt. t. d. fejében. — A „Szilágy“ gyűjtése. Seh Károly baranyamegyei aljegyző urtól 5 frt adománykép.

A király születés napja.

— Augusztus 18-án. —

Koronás királyunk, ő es. kir. apostoli felsége születésnapját — mint minden évben — az idén is megünnepelte Brassó város közönsége. Az ünnepély a szász nagy templomban kezdődött a hol ez alkalomból ünnepi istentisztelet volt. A bevezetés igen szép orgonajáték volt, a melyet Neugenboren s.-lelkész rövid imája követett. Most az orgona rázendítette a „Gott erhalte“ osztrák himnuszot, míg a sekrestyés a dalszóveget osztotta szét. E közben Nussbacher s.-lelkész lépett a szószékre ünnepi beszédet tartani.

A szóznoklat szép volt, tartalomdus, hazafias. Oly beszéd, melyet szász lelkésztől hallani nem szoktunk. Főbb vonásokban jelezte a békés külpolitikát s annak befolyását hazánkra, a mi természetesen első sorban a koronás király érdeme, a kinek uralma alatt fejlődik tudomány, művészet, ipar s kereskedelem, boldog minden nemzetiség és megelégedett.

Ez volt a szép szóznoklat vezéreszméje, e körül fordul az egész beszéd. (Szerettük volna, ha nagy-nagy közönség hallgatja e beszédet, legalább a szószékről, saját lelkesüktől hallották volna, hogy rágalom, hazugság az elnyomásról szóló jeremiád. Szerk.)

A gyönyörű, hazafias szellemű áthatott beszédet ismét a „Gott erhalte“ követte. Mennyivel jobban hangzott volna az „Isten áld meg a magyart!“

Innen a küldöttségek a katólikus templomba mentek, a hol Möller Ede apát plebános tartotta a misét fényes segédlettel annyi közönség előtt, hogy a küldöttségek egy részének állania kellett. Mise alatt igen szép solót énekelt Forhaus századosné, majd külön a vegyes-kar.

A templomokban ott volt a megye tisztikara Tompa Sándor főjegyzővel; a városi tisztikar Brennerberg

Jézusa kezében a kegyelem, egyenest oda Fog folyamodni.

A szolga újra folytatja a rábeszélést a sirtól való eltávozásra; a keleti inyenccség minden nemét: szörbetet, fűgét s a sok déli gyümölcsöt használja fel csalétekül. Mit sem használ! A kis dalnokok Aliban nem azt a szerető pártfogót látják, kit Szondidan elvesztettek, hanem egy irtó ellent, legnagyobb jóltevőjüknek megölőjét, s ép azért a szolga szavára nem hajtvá, tovább folytatják dicsőítő dalukat, elzengvén Ali bőszen haragját, melylyel a várat a sikertelen első ostrom után másodszor is megtámadja; el azt is, hogy miként gyújtja meg Szondi a vár piacán felállított máglya tüzeiben a sok ezüstöt és aranyat; miként szurja le lovait, s hogy vivott a „romlott torony alján.“ — A szolga megunva a sok siránkozást, befejezhetőnek véli a dolgot, midőn azt mondja:

„Aztán, no... hisz ugy volt...
Aztán elesett, zászlós kopjával
A hős Ali temette...“

De még tovább időznek a dalnokok, megénekelvén, hogy mint gondoskodott rólok Szondi, midőn halála előtt Alihoz küldé őket; míg végre a szolga végkép elveszti türelmét s Ali vesszejével s később börtönével ijeszti őket. Azonban az utolsó szó mégis az övék lesz, megátkozván Szondi megölőjét:

„Apadjon el a szem, mely őt cselba vére,
Száradjon el a kar, mely őt lefejezte;
Irgalma, oh Isten! ne legyen övé,
Ki miatt lőn ily kora veszte.“

Végh Mátyás.

Ferencz polgármesterrel; az áll. iskolák tantestülete Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelővel; a kir. ügyészség Kenyeres Adolf kir. ügyészével; az adófelügyelőség Gencsy István kir. adófelügyelővel; az illetéktiszabási hivatal Szentí Bálint főnökkel; a törvényszék stb., állami tisztviselők, kik az egyházi szertartás után üdvözlőváltatásokat tettek le Tompa Sándor főjegyző ur kezéhez, a ki azokat a legfelsőbb trón számolya elé juttatja.

Délután 1 órákor a „Nr. 1“ szálloda termében a katonai tisztikar bankettet rendezett, melyben mintegy negyvenen vettek részt. Az első helyet Habrovsky Frigyes honvéd őrnagy foglalta el, ki is jelenleg helyőrségi parancsnok. A diszebed kezdetét taraczkok durrogása hirdeté, melyet midőn a pezsgő palaczkok durrogása váltott föl, fölállott a honvéd őrnagy s poharat emelt, éltetvén ő felségét és pedig először magyar nyelven, mire a zene a „Gott erhalte“-t játszá, azután német nyelven, mire ismét a német himnusz hangzott fel. Ekkor csakugyan kitűnt, hogy gyászmagyarok vagyunk, nem lévén még magyar himnuszunk sem.

Ebéd alatt a legvidámabb hangulat uralkodott folyton. A városi zenekar kitűnően felelt meg feladatának. Brandner ur szerzeményét, az „Amazonen quadrille“-t élénken megtapsolták.

Hogy a program mért nem állított ki két nyelven, azt sokan megrótták. Nagy hiba volt az is, hogy a rendezők megelégedtek a terem díszítésével. A Nr. 1. vendéglőse ez alkalommal csakugyan kitett magáért, az ebéd felséges vala, azonban pinczerek nem voltak kellő számban s így történt, hogy a vendégek voltak kényserítve, a nagy talakat kézzel-kézzel adni, a mi bizony elég eseten vette ki magát. A társaság mintegy négy órákor oszlott el a legjobb hangulatban.

Rosz vért szült, hogy a helyt tartózkodó 22 nyugalmozott tiszt közül, csak egyetlen egy vett részt az ebéden. Hogy ezen tüntető közöny illik-e hozzájuk, itéljük meg ők maguk. „Man soll ihnen die Pension auf drei Monate zurückhalten“ — mondá tréfásan valaki. —

A király születésnapja Küküllőmegyében.

Keresd, 1885 augusztus 18.

Dicsőn uralkodó királyunk, ő felsége születésnapja alkalmából Segesváron e hó 18-án reggel 9 órákor a megye házánál gyűlt össze az állami, megyei és városi tisztviselőikar, honnan a megyei alispán Szoboszlai Károly vezetése alatt az isteni tiszteltben vettek részt, melynek bevezetével Keresdre történt kirándulás, a megye szeretve tisztelt főispánja által adott ebédre való részvételle.

Mindkét Küküllőmegye intelligenciáját láttuk tegnap, azt Erzsébetváros, mint Segesvár felől a keresdi ősi kastély felé számos fogaton tova robogni. A Dánostól Keresdig vezető uton, oly hosszú vonalon, a melyet ép szemmel belátni nem lehetett, hintó-kocsi volt egy sorban látható.

Gróf Bethlen Gábor, Kis- és Nagy-Küküllőmegyék érdemekben dus főispánja, mint az ez előtti években, ugy most is, királyunk ő felsége születésnapja alkalmából, ódon kastélyába hirta össze ebédre Küküllőmegyék előkelőbb intelligenciáját, érdemesebb bizottsági tagjait, a megyei és állami tisztviselőikart.

A nemes gróf ur. a magyar ősi szokásokat, — mint már tudvalévő dolog, szereti mindenben fenntartani, s így azon vendégszeretetet, melyet az ott megjelentek élvezhetni szerencsések valának, valójában a legkedvesebb emlékeik közé sorozhatták.

A meghívottak nagyobbára még azt is tapasztalhatták: hogy ez ódon kastélyt a nemes gróf, csak a legközelebbi hónapokban mennyire helyreállította; torony, bástya, annyira renoválva, hogy az arra járó évszázadok múltán is gyönyörködhetik e történelmi nevezetességű épületben.

A kastély kertje, melyre — melleleg mondvá — a főispán ur igen sokat szokott áldozni, az idén is daczára a sok viharának, mely e környéken dühöngött, valóban meglepő szép.

És ez alkalommal ujjal tapasztalhattuk, hogy a mily tapintatos és erélyes főispán gróf Bethlen Gábor a közigazgatás terén, ép oly szeretett és tisztelt a két megyebeli lakosság előtt is.

A fogarasi, erzsébetvárosi és segesvári, három zenekar mellett, melyek e napon mind künn voltak Keresden, élvezhették a vidék különböző zenéit.

A pohárköszöntések sorát a főispán ur ő méltósága nyitotta meg, éltetvén a királyt, királynét, Rezső trónörökös ő fenségét, és fenséges nejét.

Nagy-Küküllőmegye részéről Szoboszlai Károly ur a főispánra üritett poharat, hasonlóképen Gaál Domokos kis-küküllőmegyei alispán, a ki szintén 10 éves főispánunk Bethleni gróf Bethlen Gáborra emelte poharát. Nagy Lajos kir. törvényszéki elnök a gróf Bethlen Farkas emléke folytán, gróf Bethlen Árpádot köszöntötte fel.

A pohárköszöntők sorát e helyütt bajos volna elősorolni, mindazonáltal ide iktatni kívánom, hogy Gerendy István, kis-küküllőmegyei birtokos Bauszner Guidó nagy-küküllőmegyei szentágotai országgyűlési képviselő emelt poharat — ki azonban nem volt jelen — indítatva a képviselő honfiai érdemei által, melyeket ujjában volt alkalmunk tapasztalni, midőn a képviselő választóihoz oly hazafias hangon levelet intézett. E felköszöntő zajos tapsot provokált.

E jól sikerült ebéd után a társaság nagyobb része a kertbe rándult le, hol a három zenekarnak föl-váltott működése mellett, a nap hátralévő része, a legkedvesebben folyt le.

i. — r.

Színészet.

Tegnapelőtt (csütörtökön) »A sabin nők elrablása« került színre, és habár e kitűnő vigjátékot Brassó közönsége német előadásból ismeri és nagyon kedveli, és habár e vigjáték fővárosokban ma is kasszadarab, — a színház kevésbé volt látogatva; ez azonban nem akadályozhatta, hogy a darab oly kitűnő sikert arasson, mint soha vigjáték Brassón. A szerepek egytől-egyig avatott kézben voltak, sőt még az utolsó iskolaszolga is igen jó személyesítőre talált. — Valóban nehéz a babért a szereplők között elosztani, mert vidéki színpadon jobb előadást nemcsak kívánni, de képzelni sem lehet.

A szereplők tultettek egymáson a kitűnőnél kitűnőbb alakításban. És a mily kedves szobaleány volt Kissné, oly „valóságos“ asszony volt Róz sáné, oly kellemes doktorné volt Polgár Fáni és oly naiv volt Polgár Iza. Vihári Gyula szokott művészetel adta az öreg professzort; Németh megmutatta, hogy nemcsak kitűnő tenorista, hanem verzirozott színművész is. Szabó Gábor a „barassói“ borkereskedőt nagyon természetesen adá; Kiss Sándor — Náday utánpótlója — kedves gyerek volt. De hogy végén csattanjon az ostor, Polgár Gyulát veszem bonczkés alá. Nem tulzok, ha mondani merem, hogy a brassói színházban annyi nevetés, annyi taps nyílt jelenetekben és felvonás után soha nem volt és nem lesz. — E viharos tetszésnyilvánításokban, igaz, az összes szereplők osztoztak; de különösen Polgár Gyula volt az, ki a szó legszorosabb értelmében lebilincselte a közönséget és haszonbérben tartotta a nevető-izmokat. Soha talán így és jobban nem játszott Polgár.

A darab maga olyan, hogy bizony sokat kell azon nevetni, mert alig van vigjáték eredetibb ötletekkel és természetesebb mozzanatokkal. Szövege egyenesen a hasonnevű német vigjátékból van véve, de mig ott egy északnémetországi színigazgató viszi a főszerpet, addig itt magyar áll előttünk a javából. Sokat és épen alkalom- és időszerűen extemporizált Polgár (mit mi és a közönség, tekintettel a pompás éleztékre, megbocsátunk,) és alakítása, mint minden egyes mozzadala elárulta benne a művészt. Solymossy, Kassai, Vizvári és Ujházi jutottak eszünkbe, és reméljük, miszerint Polgár Gyulában is fel fogják ismerni nagyobb városaink igazgatói, sőt a nemzeti színházak vezetői is a nagy és kitűnő tehetséget. Brassón és vidéken egyébiránt el van ismerve, hogy Polgár Gyula mint jellemkomikus és operette-buffo a vidéki összes társulatok legjelesbike. — Sajnos az igazgatóságra nézve, ha igaz, hogy a kolozsvári nemzeti színház fogja őt szerződtetni, de örvendetes a kolozsvári nemz. színházra nézve.

Ha mindannak daczára, hogy Polgár Károly színtársulata a vidék legjobbjá, és ő mégis kénytelen volt ily gyorsan távozni Brassóból, ez épen több körülményre vezetendő vissza, melyeknek előidézője minden más, csak nem Polgár. Ő igen bölcsen cselekedett, hogy idejekorán elment tisztességesen jobb állomásra, nem hagyván itt adósságot, hanem ellenkezőleg a legjobb benyomást. És ha — adja isten — a brassói magyarok viszonya változni fog, Polgár Károly társulata lesz az első, melyet minden erőnkől pártolni fogunk.

Helyi és vidéki hírek.

Gróf Bethlen András főispán ő méltósága, mint legbiztosabb forrásból értesülünk, f. hó 26—28-án érkezik városunkba s huzamosabb időre honn marad. A mennyire örvendünk ő méltósága közelebbi hazakerkezésének, sokkal jobban s azt hisszük, velünk megünk összes közönsége, hogy a fürdő a főispán ur egészségének jó szolgálatot tett.

Roll Gyula kir. tanácsos alispán utazásából f. hó 21-én egészségesen hazatért s újból átvette nagy gonddal járó hivatalát. Üdvözljük ismét itthonn.

Szent-István napján ünnepi nagymise volt a helybeli róm. kath. templomban. Ismét jelen voltak a hatóságok képviselői. Az ünnepi misét Möller Ede apát-plebános végezte fényes segédlettel, — míg Szász Károly tábori lelkész oly ünnepi beszédet tartott, minőt hallani ritkán van alkalmunk. Jól esett szívünknek az a hazafiságtól sugárzó hang, mely szívből jött és szívhez szólt. A beszéd tárgya isten és haza volt. E kettő körül forgott az egész beszéd, melynek sikereért őszintén gratulálhatunk a tábori lelkész urnak.

Polgár Károly színtársulata bucsuzik Brassótól; nincs pártolás, habár igazán megérdemelne. Be sem várva a bérlet befejezését, a társulat elutazott városunkból, miután az igazgató visszafizette mindenkinek a bérlet elmaradt előadásaira kifizetett jegyét. Nagyony helyesljük Polgár ur tapintatos eljárását. Ő belátta, hogy Brassón ma nincs színi idény és így sietett, még mielőtt adósságokba verte volna magát, távozni; mi mindenesetre örvendetesebb, mint ha forcírozta volna az előadásokat s játszott volna folytonos dícczit közepette jobbnál jobb darabokat. Hiába! rosszul mennek az üzletek, pang az ipar, és habár Polgár igyekvő ember és kitűnő erők felett rendelkezik, manapság Brassón nem vergődhetett volna keresztül. — Sajnáljuk ezen kitűnő társulatot, s midőn nekik szívélyes bucsút mondanánk, reméljük, hogy az összes jobb körülmények és szerencsésebb viszonyok között még találkozunk. Tudtunkkal Dévára utazott el már tegnap az egész társulat és mi tiszta szívből jobb szerencsét kívánunk a társulatnak, mint Brassón volt.

A kultur-egylet közgyűlése augusztus 30—31-én lesz Kolozsvárt. Brassóbólhihetőng a cselra külön vonat fog indulni, melynek jegyei 14 napi érvényességgel fognak birni. Figyelmeztetjük erre az egyet t. tagjait. pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Felhívás. A kultur-egylet helyi választmánya felhívja mindazon egyleti tagokat, kik a kolozsvári nagy gyűlésen részt venni akarnak, hogy ebbeli szárdékukat a kedvezmények kieszközlése végett legkésőbb f. hó 25-ikén déli 12 óráig dr. Wiesz Ignác alelnök nrnál jelentsék be.

Halálozás. Megyénk általános tisztelt főjegyzőjét, kis-borosnyói Tompa Sándort nagy, mélyen sujtó családi csapás érte. Epen midőn a Szent-István napi nagy mise alkalmával a templomban ült, vett egy gyászos sürgőnyt. Fivére, a maros-vásárhelyi kir. közjegyző meghalt. A főjegyző ur nyomban elhagyta a templomot, sietett hivatalába, melyet nyomban Pánczél István t. főjegyzőnek adott át, azután rögtön kocsiira ült, családjához ment Maksára s onnan Maros-Vásárhelyre. Alig terjedt el a gyászhir, a városban a legmélyebb részvét mutatkozott főjegyzőnk fájdalma iránt. Fogadja a főjegyző ur őszinte, legmelegebb részvétünk kifejezését s nyújtson gyógyulást fájó sebének azon igaz részvét, melyben e megye közönségének minden rétege vele s a gyászoló családdal osztozik. Enyhítse fájdalmát a nyilvánuló szeretet, mely épen a szerencsétlenség perezeiben nyilvánul legőszintebben. Az oly korán elhalt, nagytehetségű férfi pedig nyugodjék békében, legyen könnyű felette a hant!

Csödmegszüntetés. A brassói királyi törvényszék a Szekula és Zakariás brassói kereskedelmi cég ellen megnyitott csödtörténet idei augusztus hó 19-én 4198. szám alatt a hitelezőkkel történt kiegyezés folytán megszüntette.

Megszökött rab. Augusztus 15-én estéli 10 órakor — mint kissé elkésve értesülünk — Ancsics Tamás 4 évre elítélt fegyencz a brassói fogházból megszökött. Az eset következő. A börtönből a folyosóra nyíló ajtó ablakán lévő rostélyzatot kifeszítve, kibújt a folyosóra, ott a csatornán meztelán felmászott a ház tetőre s elillant. Vele fogva volt társa odakiáltott az őrnök, hogy Ancsics megszökött, az őrlött is reá, mire az egész őrség fegyverre kapott. De hiába, a szökevény nem volt megkapható sehol. A rögtön elindult őrszolgálatnak sem sikerült nyomára jönni. A mint

ezek a zuhogó eső elől kissé megtértek a bokrok közé, hirtelen három együt látnak közeledni. Reájok kiáltottak. Kettő kerekét oldott, de a harmadik megállt, a kit el is fogtak. Almatolvajok voltak s szépen czipeltek 2 zsák lopott almát. Az elfogott Sirbu Ilie nevű egyént az őrség bekérte a rendőrségre.

Helpy Ignác országgyűlési képviselő a folyó héten tartotta beszámolóját Sz.-Udvarhelyen. Visszatérteben f. hó 19-én este városunkba érkezett s itt időzött 20-iki estéig, mikor a gyorsvonattal Bpestre utazott. A képviselő ur 20-án d. e. jelen volt a kath. templom nagymiséjén, majd meglátogatta a város egyéb nevezetességeit.

Elveszett egy nickel-féle dohánytárcza kedden este a dalsarnokban a színielőadás alkalmával. A megtaláló felkérte, miszerint a tárczát a »Kronstädter Zeitung« szerkesztőségi irodájában átadni sziveskedjék. A tulajdonos hajlandó az átadónak a tárcza teljes vételárát, azaz 1 frt 50 krt megadni.

A vidéki lapszerkesztők s kiadók országos kongresszusa Budapesten az írók és művészek társasága helyiségében aug. hó 24—25-én fog megtartatni. A »Brassó« szerkesztőségét lapunk szerkesztője fogja képviselni.

Meghívás. Ő csász. és apostoli királyi felségének legkegyelmesebb urunk és királyunk I. Ferencz József születése ünnepéjére f. 1885. augusztus 22-én, szombaton, a »Concordia« nagytermében tánczvigalom lesz, melyre a t. fürdővendégek és a t. cz. közönség az alólírott bizottság által ezennel a legszívélyesebben meghivatnak. Belépti díj személyenkint 1 frt. A tánczvigalom kezdete estéli 9 órakor. — Zajzon, 1885. augusztus 17-én. A bizottság nevében: Litsken, v. alkaptány, mint fürdőbiztos.

A milliomodik kiállítási jegy kiadatott. Két katonakapta meg, a kik egy jeggyel léptek a kiállításra. Megkapták a 100 sorsjegyet, azután jól megvendégelték őket. A szegények már csak a főnyereményt várják.

Hymen. A segessvári állami elemi iskola egyik kiváló és köztiszteltetben álló tanítónőjével Major Kovács Helénnel f. augusztus hó 20-án tartotta esküvőjét ugyanezen iskola közszeretelben álló tanítója, kis-baczoni Benedek Mihály. Áldást és szerencsét kívánunk e szép frigyre.

Nyílt tér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Alólírottak forró köszönetet nyilvánítunk mindazoknak, kik részvételük megjelenésükkel felejtethetetlen leányom — illetve szeretett nőm, Hartmansdorfi Hatfaludy Rozkának végtiszteltet-adásán megtisztelni szivesek voltak.

Áldja meg az ég ura mindazokat, kik a kedves halottat betegsége alatt ápolásukkal, vigasztalásukkal és figyelmükkel elhalmozták, különösen a kedves barátnét Papp Ferenczné urnót, a kiből kedves halottunk betegségében önzetlen testvért talált.

Brassó, 1885. augusztus 20.

Éttfalvy Halmágyi Jozefin,
mint édesanya.

(192)

Knapp Mihály,
mint szerető férj.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalmuk, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 augusztus hó 22-én.

Román papírpénz a 20 frankos	8.86 vétel	8.88 eladás.
ezüstpénz a 20	8.80	8.85
Napoleon d'or (aranypénz)	9.90	9.91
Török lira	10.14	10.16
Orosz imperial	11.16	11.18
Arany	5.84	5.86
Orosz papírrubel	122.—	123.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMEÉNYEK.

7821/1885. szám.
alisp.

Hirdetmény.

Brassómege közig. bizottsága az 1885. évi július hó 13-án kelt 530. számú rendeletével a Hóltövény-Földvári és Földvár-Botfalvi törvtha. utra szükséges 300 darab tölgyfa kerékvető és 100 fm. tölgykorlát felállítását 420 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1885. évi augusztus hó 28-ik napjának délelőtti 9 órájára a brassómegei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes felté-

(191) 2-2.

telek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Brassóban, 1885. évi aug. hó.

Kir. tanácsos alispán helyett:

Tompa Sándor,
főjegyző.

Mansberger E.

órás,

Brassóban, Nagy-utca 436. szám alatt.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **órás-üzletem** jelenleg

Nagy-utca 436. szám alatt

van, szemben Fleischer M. s társa husszékével.

Ugyanekkor ajánlom magamat mindenféle órajavítások gyors és pontos eszközésére.

Tisztelettel

Mansberger E.
órás.

Szives tudásul.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu, elismert finom minőségű

Brassói gyapjuszövet-raktáromat.

Szöveim minden időszakbeli férfi- és gyermek-öltönyökre alkalmasak s azoknak finomsága-, szépsége- és tartósságáért felelősséget vállallok. Az árak is lehető legolcsóbbak s lakásomon — **felső-ujtele 167. sz.** — minden időben megtekinthetők.

Azonfölül olcsó árak mellett szolgáltatára állok a n. érd. közönségnek szintén

saját gyártmányu gyapjuból

szótt áruimmal nagyban és kicsinyben, valamint mindennemű *harisnyák, tartós gyapju-réklék, különböző nagyságu és színű női alszökönyök és uri alsónadrágokkal* stb.

Videki megrendeléseket utánvét mellett pontosan és gyorsan teljesítek.

Minden szakmámba vágó megbízást készséggel elvállallok s fő törekvésem a kívánalmaknak olcsón és pontosan eleget tenni.

Brassó, 1885. aug. hó.

Teljes tisztelettel

BROSZEK ANTAL,
gyapjuszövet-gyáros.

(186) 2-6

(156) 9 -

Egy szép nagy bolthelyiség

a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a a főtérré néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

Neidlinger G. Brassó, nagy-utca 492.

Neidlinger G. Brassó, nagy-utca 492.

Valódi Singer-féle varrógépek csak

NEIDLINGER G.

nagy-utca 492. szám alatt kaphatók.

Eladás hetenként **1 forint** részlet mellett.

Alapos tanítás ingyen. Biztos jótállás.

Minden szerkezetű használt varrógépek fizetés gyanánt fogadtatnak el.

Minden a helybeli piacon Singer név alatt kibocsátott varrógépek utánzóttak.

(79a) 5-10